

Aage Frandsen (SF):

Baggrunden for mit spørgsmål er den afholdte folkeafstemning på Frederiksberg om skolestrukturen og den bebudede, men ikke afholdte folkeafstemning i Farum om antallet af flygtninge og også den uro og den tvivl, som disse to folkeafstemninger har medført rundt omkring med hensyn til, hvornår man må afholde vejledende kommunale folkeafstemninger, og hvilke krav man kan stille i den forbindelse. I den forbindelse vil jeg også spørge, om det ikke var rimeligt, at man på samme måde, som når det drejer sig om bindende folkeafstemninger, får nærmere præciseringer af, hvornår folkeafstemning kan anvendes, og hvilke krav man kan stille, sådan at man ikke kommer i situationer som dem, vi har været i i forbindelse med de to diskussioner henholdsvis på Frederiksberg og i Farum.

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Hr. Aage Frandsen spørger, om regeringen vil fastslå, f.eks. gennem lovgivningen, hvornår der kan afholdes folkeafstemninger i kommunerne, og hvilke krav der kan stilles i forbindelse med sådanne afstemninger.

Hertil kan jeg klart svare, at regeringen ikke mener, der er behov for at præcisere reglerne på dette område.

Kort fortalt er det sådan, at de beslutninger, som en kommunalbestyrelse selv lovligt kan træffe, også kan lægges ud til en vejledende afstemning i kommunen. Men jeg vil gerne understrege, at bortset fra de afstemninger, som har en særlig lovhjemmel – og det gælder skolestyrelsesområdet – er disse afstemninger altid netop kun vejledende. Det endelige ansvar for beslutningen påhviler fortsat kommunalbestyrelsen. Derfor er det også op til kommunalbestyrelsen at afgøre, hvilken betydning man vil tillægge udfaldet af den vejledende afstemning, bl.a. under hensyn til, hvor mange af kommunens vælgere der har deltaget i afstemningen. Men det konkrete er altså, at kommunalbestyrelsen ikke kan fraskrive sig beslutningsretten og -pligten, uanset hvilket resultat en vejledende folkeafstemning i en kommune har.

Aage Frandsen (SF):

Skulle jeg forstå ministerens svar sådan, at det er lovligt, at en kommunalbestyrelse laver en vejledende folkeafstemning og så samtidig

siger, at for at man tager en sådan vejledende folkeafstemnings resultat til følge, kræver man f. eks. ikke 50 pct., men måske 75 pct., måske 80 pct., måske 90 pct., at man altså har lov til at fastlægge et hvilket som helst vilkårligt tal?

Skal jeg også forstå det sådan, at der er andre grupper i samfundet, hvis forhold man på den måde kan sende til folkeafstemning? Kan man også sætte til folkeafstemning, om man vil have bestemte grupper ind i kommunen, kvotering af andre, f.eks. bistandsmodtagere, hvis man mener, man ikke har råd til at få flere ind af en bestemt gruppe i samfundet?

Skal jeg forstå det sådan, at når det drejer sig om skolenedlæggelser, hvor der er mulighed for efterfølgende at afholde en bindende folkeafstemning, ved at man kræver en skolenedlæggelse til folkeafstemning med de først 50 og så senere 60 pct., kan man forinden sende hele skolestrukturen til en folkeafstemning, som i denne forbindelse er vejledende, til trods for at der er mulighed for at afholde en bindende folkeafstemning bagefter? Er det sådan, at alle disse muligheder er til rådighed for kommunen, må man sige, at det i hvert fald i nogle tilfælde vil være at holde befolkningen fuldstændig for nar, hvis man holder den slags folkeafstemninger.

Og så med hensyn til minoritetsgrupperne: Når man har vedtaget i grundloven, at indfødsretslove ikke kan sendes til folkeafstemning, har der vel været en tanke med det. Der er altså bestemte love, der ikke kan sendes til folkeafstemning på landsplan. Kunne det så ikke være rimeligt at overveje at vedtage, at bestemte persongruppers forhold heller ikke kan sendes til folkeafstemning?

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

En folkeafstemning i en kommune besluttet af et byråd – det gælder dog ikke på skolestyrelseslovens område – er altid kun vejledende og vil aldrig være bindende. Det vil alene være kommunalbestyrelsens skøn, om man agter at følge en tilkendegivelse ved en folkeafstemning eller man ikke gør det, og det uanset om en afstemning måtte give et resultat på 20 pct. for, 60 pct. for, 90 pct. for eller 100 pct. for. Selv om 100 pct. ved en vejledende afstemning tilkendegav, at de var for, ville det ikke kunne forhindre en kommunalbestyrelse i at træffe den modsatte afgørelse. Der er altså tale om en vejledende afstemning og ikke en bindende afstemning.